

Jan Amos Komeňski a Polska

Jan Amos Komenský a Polsko

Johann Amos Comenius und Polen

Leszno 2009

Patronat honorowy:

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
Marek Woźniak

AMBASADOR
REPUBLIKI
CZESKIEJ
Jan Sechter

116696

JAN AMOS KOMENSKI A POLSKA

wystawa w Muzeum Okręgowym w Lesznie

12 V – 28 VI 2009

koordynacja projektu: dr František Hýbl i Witold Omieczynski

wystawa – komisarz: dr Kamila Szymańska, aranżacja plastyczna: Izabela Topczewska

informator wystawy

redakcja: dr František Hýbl

teksty: dr František Hýbl, dr Kamila Szymańska

tłumaczenie: język czeski – Andrzej Ajdarów, język niemiecki – Piotr Drobnik, Jakub Smrček, Michal

Šmídek, Jarmila Voženilková, język polski – Michal Hanczakowski

fotografie: Tomasz Tritt, František Hýbl

projekt graficzny i skład: Ladislav Kubišta, TG TISK s.r.o., Lanškroun

druk: TG TISK s.r.o., Lanškroun

© Copyright by Muzeum Okręgowe w Lesznie

pl. dr. J. Metziga 17, 64-100 Leszno, tel. 48 65 529 61 40; fax 48 65 529 29 86, www.muzeum.leszno.pl

wydanie I, 2009

SPONSOR WYSTAWY

Mecenas Kultury 2009

Partner Muzeum Okręgowego w Lesznie

ISBN 978-83-61701-00-2

Wstęp

Niemal od początku lokacji miasta Leszna, w II poł. XVI w., zaczęli napływać do miasta przybysze ze Śląska, Czech i Moraw. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowili protestanci, tzw. bracia czescy. Bracia czescy wywarli znaczący wpływ na rozwój społeczno – gospodarczy i kulturalny miasta. Wyznanie braci czeskich zaczęło dominować w Lesznie już po 1565 roku, kiedy właścicielem miasta został Rafał V Leszczyński, który po przyjęciu tej religii stał się głównym protektorem i obrońcą braci czeskich w Polsce.

W 1628 roku do miasta przybył Jan Amos Komeński z kolejną, liczną grupą braci czeskich. Leszno stało się wtedy na kilkadziesiąt lat „stolicą” Jednoty czesko-braterskiej. J. A. Komeński: ostatni biskup, duchowy przywódca czeskich emigrantów, wybitny pedagog to jedna z najważniejszych postaci w historii naszego miasta. Z okazji 380 rocznicy Leszno zorganizowało uroczyste obchody tego historycznego wydarzenia. Do jego najważniejszych elementów należy wystawa „Jan Amos Komeński a Polska” w Muzeum Okręgowym w Lesznie. Ekspozycja zorganizowana została przy współudziale dra Františka Hýbla, Czecha, należącego do grona najwybitniejszych komeniologów w Europie. Doktor filozofii F. Hýbl, były dyrektor Muzeum Komeńskiego w Przerowie w latach 1992 – 2008, jest autorem licznych publikacji i wystaw w przedmiotowym zakresie, wydanych drukiem zarówno w Czechach, jak i poza ich granicami. W Polsce od szeregu lat współpracuje z Parafią Ewangelicko - Reformowaną w Zelowie. W Lesznie F. Hýbl gościł w 1997 roku, z wystawą „Od Komeńskiego do Zamenhofa”. Celem obecnej ekspozycji jest przybliżenie osoby sławnego Comeniusa w kontekście jego związków z przybraną Ojczyzną i polskimi środowiskami naukowymi i wyznaniowymi. Pokazujemy Jana Amosa Komeńskiego z lat 1628-1656 jako mieszkańca naszego miasta, rektora miejscowego gimnazjum, uczonego współpracującego z reprezentantami różnych środowisk naukowych i pedagogicznych ówczesnej Rzeczypospolitej.

Na wystawę składają się przede wszystkim starodruki autorstwa Komeńskiego powstałe na terenie Polski, panoramy miast polskich, w których przebywał, obrazy olejne ryciny oraz wizerunki Komeńskiego.